

Aan de voorzitter van de gemeenteraad van Buren

Maurik, 9 mei 2018

Geachte heer De Boer,

Hierbij treft u het coalitieakkoord 2018 -2022 van Gemeentebelangen Buren, VVD en PvdA aan, getiteld: **Samen, proactief en kerngericht!**

GEMEENTE BUREN	
reg.nr.	
d.d.	14 MEI 2018
afd.	
kopie	

Proces

Na de gemeenteraadsverkiezingen op 21 maart 2018 is de heer C.J. Hekman gevraagd om als informateur gesprekken te voeren met de verschillende fracties. In de daaropvolgende week heeft hij gesproken met vertegenwoordigers van alle in de gemeenteraad gekozen politieke partijen. In zijn eindverslag, dat gepresenteerd werd in een informele openbare bijeenkomst op 31 maart 2018, heeft hij het advies gegeven om verdere gesprekken te voeren om te komen tot een coalitie en een daaraan gekoppeld coalitieakkoord tussen Gemeentebelangen Buren, VVD en PvdA. Deze partijen hebben te kennen gegeven dit advies te willen volgen.

De afgelopen weken hebben deze drie partijen gesproken over een nieuw te vormen coalitie en de kaders voor het beleid voor de komende jaren. De inspanningen van de afgelopen weken tussen de onderhandelaars van Gemeentebelangen Buren, VVD en PvdA hebben tot resultaat geleid.

Het akkoord

Het bijgevoegde coalitieakkoord betreft een akkoord op hoofdlijnen. Daarnaast bestaat het vooral uit nieuwe kaders en nieuw beleid. De belangrijkste onderdelen van de verkiezingsprogramma's van Gemeentebelangen Buren, VVD en PvdA komen terug in het coalitieakkoord zoals leefbaarheid, kerngericht werken en participatie van inwoners

De samenleving is voortdurend in beweging. De gemeente moet simpelweg mee in deze ontwikkeling. We willen de gemeente Buren aan het eind van deze bestuursperiode leefbaarder, socialer, veiliger, bruisender, duurzamer en klantgerichter hebben gemaakt. Belangrijke uitgangspunten hierbij zijn kerngericht werken, het investeren in preventie en de kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening.

Deze manier van werken houdt een moderne bestuursstijl in, waarbij nog verder verbinding wordt gezocht met onze inwoners. De partijen beseffen dat dit ook een andere rol van bestuur door zowel college als gemeenteraad betekent. Daarnaast wordt het belang van strategische communicatie steeds groter.

Basis voor constructieve samenwerking

Gemeentebelangen Buren, VVD en PvdA hebben ook gekeken naar de wensen van de partijen die geen deel uitmaken van de coalitie en die volgen uit het verslag van de informateur. Deze punten zijn opgenomen in het akkoord. De partijen zijn ervan overtuigd dat dit akkoord een goede basis vormt voor een constructieve samenwerking met de partijen die niet in het college vertegenwoordigd zijn. Partijen hebben toegewerkt naar een programma dat kan rekenen op brede bestuurlijke steun.

De drie partijen zijn zich ervan bewust dat de komende jaren een aantal grote uitdagingen op het pad van de raad komt. Deze veelomvattende thema's willen de coalitiepartijen samen met andere politieke partijen raadsbreed wil oppakken. Dit doen zij door gezamenlijk de dialoog te starten met alle betrokkenen: inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers.

Daarnaast bestaat de wens om te werken met jaarthema's, door de gemeenteraad verder vast te stellen.

Heldere keuzes maken en denken in oplossingen en kansen

Besturen betekent keuzes maken en verantwoorden. Deze coalitie wil een college dat met een ruim mandaat kansen benut en problemen oplost. Het moet duidelijk zijn welke zaken het eerst worden gedaan en waarom. De gemaakte keuzes in dit akkoord worden in jaarprogramma's uitgewerkt die vooraf worden voorgelegd aan de raad. Daarnaast bestaat er de wens vanuit de partijen om te werken met jaarthema's, verder vast te stellen door de gemeenteraad

Financiële doorrekening coalitieakkoord

Het akkoord is op hoofdlijnen doorgerekend door de organisatie. Deze financiële doorrekening maakt deel uit van het akkoord.

Partijen staan voor een solide financieel beleid. In het Interbestuurlijke Programma zijn er afspraken gemaakt tussen het Rijk en gemeenten. Deze afspraken gaan over onder andere klimaat, vitaal platteland, toekomstbestendig wonen en goed functionerende lokale overheid. De gemeente ontvangt hiervoor extra geld vanuit het Rijk. De invulling van het programma moet nog verder worden vormgegeven. De extra middelen zetten de partijen daarom vanuit het voorzichtigheidsprincipe gedeeltelijk in.

Voor de uitvoering van dit akkoord zijn de trends en ontwikkelingen voor de komende jaren opgevraagd in de organisatie. Dit levert een gematigd positief beeld op. Partijen gaan ervan uit dat het nieuwe college dit beeld verwerkt in de komende begrotingsvoorstellen. Op het eerste gezicht is het meerjarenperspectief positief. Echter, er zijn ontwikkelingen niet in het overzicht verwerkt omdat deze onvoldoende concreet zijn of omdat de raad nog richting heeft gegeven, zoals het rehabiliteren van de wegen, duurzaamheid, huisvesting onderwijs, etc.

Nieuwe wethouders

In het akkoord is een voordracht voor de nieuwe wethouders opgenomen. De wethoudersformatie blijft ongewijzigd, namelijk drie fte. De drie coalitiepartijen leveren elk één wethouder. In het akkoord is een indicatie opgenomen voor de portefeuilleverdeling tussen de collegeleden.

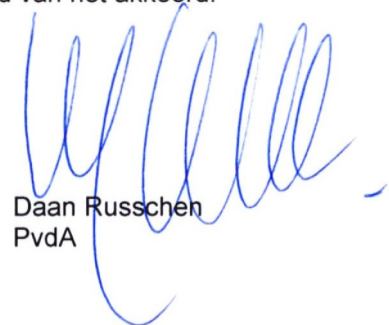
Op 23 mei 2018 is er een extra raadsvergadering gepland. Ik verzoek u namens genoemde partijen dit akkoord te agenderen voor deze vergadering van de gemeenteraad. Ik zal tijdens de vergadering als formateur de raad informeren over de gevolgde procedure en de inhoud van het akkoord.

Sander van Alten
Formateur
Gemeentebelangen Buren

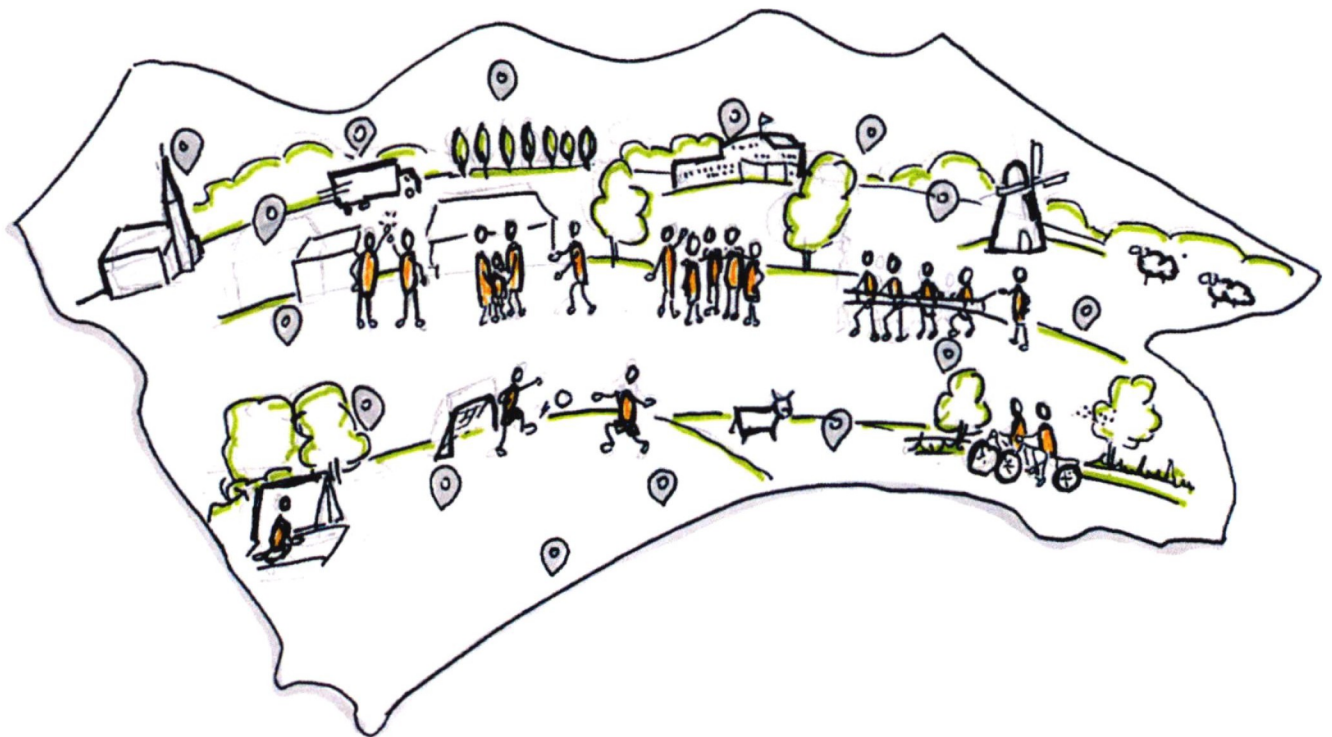
Sietske Klein – de Jong
VVD

Daan Russchen
PvdA

2018-2022

Samen, proactief en kerngericht!

Coalitieakkoord:
Gemeentebelangen Buren
VVD
PvdA

Inleiding

Voor u ligt het coalitieakkoord van Gemeentebelangen Buren, VVD en PvdA voor de periode 2018 – 2022. Er is gekozen voor een akkoord op hoofdlijnen met herkenbaarheid en ruimte voor andere partijen. Thema van ons akkoord is 'Samen, pro actief en kerngericht!'.

Onze inwoners hebben recht op een stabiel bestuur, een solide financieel beleid en een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Voor ons stond dit centraal bij het opstellen van dit coalitieakkoord en vormt de basis van onze stijl van besturen voor de komende jaren.

Samen

De samenleving blijft voortdurend in beweging. De behoefte aan inspraak en betrokkenheid van de inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties neemt toe. In het handelen van de gemeente moet dit herkenbaar zijn. Gezamenlijk geven wij vorm en richting aan onze mooie gemeente. De samenwerking stopt niet bij de gemeentegrenzen, wij moeten actief de samenwerking zoeken met de omliggende gemeenten. De kwaliteit van dienstverlening in de meest brede zin staat hierbij centraal.

Proactief

Er komen nieuwe ontwikkelingen op ons af, zoals de Omgevingswet. Maar ook al bestaande opgaven moeten worden aangepakt zoals duurzaamheid, gezondheid en ons wegennet. Dit zijn veel omvattende thema's die de coalitiepartijen samen met andere politieke partijen, raadsbreed wil oppakken. Dit doen wij door gezamenlijk de dialoog te starten met alle betrokkenen: inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers. In gezamenlijkheid de contouren vormgeven voor deze grote opgaven, alleen dan krijgen we veranderingen op gang.

Kerngericht

Al onze kernen zijn uniek en verschil mag er zijn. Wij staan voor een gemeente die actief haar inwoners benadert om mee te denken over veranderingen en ontwikkelingen in hun directe omgeving. Gezamenlijk worden richtingen gekozen die kunnen rekenen op draagvlak vanuit de kernen en tot verrassende en vernieuwende ideeën en oplossingen leiden. De gemeente heeft een belangrijke rol in het op gang brengen van de dialoog tussen en met inwoners. De communicatie vanuit de gemeente willen we anders vormgeven: meer uitnodigend, actief, betrokken en open.

Deze manier van werken kost tijd en vraagt een andere benadering vanuit de gemeente. Dit sluit aan bij het al ingezette veranderingstraject in de gemeentelijke organisatie.

Bestuursstijl: eigentijds en modern

Als gemeente Buren staan wij midden in de gemeenschap. Wij streven ernaar om zoveel mogelijk samen met de gemeenschap keuzes te maken. Hierop moeten we ook ons handelen richten. Dit betekent dat we actief met inwoners in gesprek gaan over beslissingen in hun directe omgeving. Onze bestuursstijl wordt hierop afgestemd zodat we maximaal onze inwoners kunnen bereiken en betrekken.

Dat kan omdat in de gemeenschap veel kennis en ervaring zit, waarmee inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties oplossingen aanreiken zonder dat de gemeente daaraan te pas hoeft te komen. De beste oplossingen ontstaan ten slotte in de gemeenschap zelf, worden gedragen door de gemeenschap en zijn nooit uitsluitend het product van de gemeente.

Als het gaat om beleid maken, dienstverlening en bedrijfsvoering dan is samenwerking een noodzaak om effectief en efficiënt te kunnen werken. Wij bieden ruimte voor inwoners en partners om zelf met oplossingen te komen en deze zoveel mogelijk zelf te realiseren. Ruimte geven aan (initiatieven uit) de samenleving vraagt om een andere rol van het bestuur. Wij durven maatwerk te bieden en regels en routines los te laten. Wij reageren snel en flexibel, zijn aanwezig waar het gebeurt en trekken daarbij

*Ruimte voor
verbinding met
inwoners!*

op met onze samenwerkingspartners. Vraagstukken worden steeds meer in onderlinge samenwerking opgelost. Gezamenlijk en in wisselende samenstellingen wordt bepaald wie welke rol vervult. De gemeente vervult meer en meer een proces- of regisserende rol.

Om dit te bereiken zal de gemeenteraad als hoofd van de gemeente het doel en de randvoorwaarden moeten meegeven. Het vraagt van raad en college, individueel én collectief, de bereidheid om zich te ontwikkelen tot moderne netwerkers.

Kernenbeleid

Elke kern is uniek en heeft een eigen geschiedenis, samenstelling van bevolking etc. Hierbij is het niet logisch om vooraf een blauwdruk te maken van kerngericht werken en dit in alle kernen uit te voeren. Het kenmerk van kerngericht werken is juist het leveren van maatwerk. We accepteren dat er hierdoor per kern verschillende accenten mogelijk zijn. Er is geen onderscheid als het gaat om algemene voorzieningen.

Thuis in de kernen van Buren, daar gaan we voor. In elk van de vijftien kernen voelen inwoners zich thuis, waarbij er ruimte is voor verschillen tussen de kernen. Wij faciliteren dit door per kern maatwerk te leveren en vraaggericht te werken.

Wij werken vraaggericht en kennen onze kernen. Elke kern heeft eigen behoeften en vragen. Wij richten ons hierop.

Ambtelijke organisatie

Om op deze ontwikkelingen te kunnen inspelen, is een flexibele organisatie nodig. Niet werken van binnen naar buiten, maar van buiten naar binnen. Dat vereist ook op het niveau van de organisatie een nadrukkelijke cultuuromslag. Deze cultuuromslag sluit aan bij de eerder ingezette veranderingen en is in lijn met de sterkte-zwakte analyse die in 2016 is uitgevoerd. Deze analyse wordt in 2020 herhaald.

De organisatie werkt kerngericht en klantgericht. Er is een herkenbaar aanspreekpunt voor de externe klant (inwoner, ondernemer, maatschappelijke organisatie) en de interne klant (raad en college). Medewerkers werken vraag- en oplossingsgericht binnen de wettelijke en beleidskaders. Waar kaders beperken bij het bereiken van een doel, zijn medewerkers in staat dit te herkennen, erkennen en met een voorstel tot een oplossing te komen.

Regionale samenwerking

Wij gaan uit van de eigen kracht van de gemeente Buren en haar organisatie en zetten in op het behoud van de eigen identiteit. Tegelijkertijd willen wij een aantrekkelijke samenwerkingspartner zijn voor de regio. Onze gemeente neemt deel aan diverse samenwerkingsverbanden. Samenwerking draagt bij aan de kwaliteit van de uitvoering en het verkleinen van de kwetsbaarheid. Wij stellen ons actief op bij samenwerking in de regio en andere bestuursorganen.

Onze ICT-omgeving moet geen belemmering zijn om verdere samenwerking te bevorderen. Het college betreft de raad actief en vroegtijdig bij de ontwikkelingen in de samenwerkingsverbanden. Wij roepen de raad op verantwoordelijkheid te nemen om proactief op te treden in regioverband. Proactief optreden betekent ook een nadrukkelijke rol nemen in het zoeken van samenwerking met buurgemeenten. Wij gaan ervan uit dat de raad en college op korte termijn inkleuring geven aan het voorgaande, waarbij mandaat, regie en verwachtingen aan de voorkant met elkaar worden vastgesteld.

Leefbaarheid in de kernen

Voorzieningen zijn van belang voor behoud en bevordering van de leefbaarheid in iedere kern.

De sociale samenhang en de zelfwerkzaamheid van inwoners zijn niet overal gelijk. Wij willen door een kerngerichte aanpak het leefklimaat en de betrokkenheid samen met de inwoners en de leefbaarheidsgroepen verbeteren. Wij nemen samen met onze samenwerkingspartners het voortouw bij initiatieven, maar we verwachten ook dat de inwoners 'het stokje overnemen' dan wel bij voorkeur zelf met initiatieven komen. Daarnaast zorgen we samen met de inwoners, binnen de financiële kaders, voor behoud van voorzieningen.

De effecten van ons beleid moeten goed worden gemonitord. Niet alleen om te volgen wat de effecten zijn, maar ook om te bepalen of de voorzieningen nog aansluiten op de behoefte van onze inwoners, of er nog draagvlak voor is, of dat er gekeken moet worden naar bundeling van voorzieningen.

Gemeentelijk vastgoed

De laatste jaren is de gemeente Buren zich steeds meer bewust geworden dat een goed inzicht in haar vastgoed noodzakelijk is. Het beleid is dat vastgoed ondersteunend is aan het maatschappelijk belang, de doelstellingen van de gemeente Buren of van cultureel dan wel historisch belang. Bij de uitvoering hiervan willen we meer de focus leggen op de benadering per kern omdat de zelfwerkzaamheid niet overal gelijk is. In de uitvoering wordt maatwerk per kern het uitgangspunt, waarbij een goede en correcte communicatie tussen alle partijen van groot belang is. Het behoud van gemeentelijk vastgoed is sterk afhankelijk van de behoefte, voldoende draagvlak en financieel beschikbare middelen.

In Zoelmond wordt de kerk ook gebruikt als dorpshuis

Voor de kern Maurik onderkennen we dat extra tijd nodig is om dit proces zorgvuldig te doorlopen en stellen de sluiting van 't Klokhuis als gemeentelijk eigendom uit tot 1 januari 2020. Het streven is om met alle partijen in gesprek te gaan en een gedragen oplossing te vinden.

Vrijwilligers

Vrijwilligerswerk, mantelzorg en verenigingen hebben een belangrijke functie voor de samenleving, het versterkt de sociale binding en leefbaarheid en heeft betekenis voor de vrijwilliger zelf. Wij streven naar een leefbare lokale samenleving waar inwoners een beroep kunnen doen op hun sociale omgeving. Daarom willen wij onze vrijwilligers koesteren, vrijwilligerswerk stimuleren en de vrijwilliger meer ondersteunen en faciliteren. Het huidige vrijwilligersbeleid (o.a. vrijwilligerssteunpunt) moet worden geëvalueerd. Een goed vrijwilligersbeleid ondersteunt vrijwilligers(organisaties) en stimuleert participatie.

Leefbaarheidsbudget

Wij stimuleren en ondersteunen inwoners om eigen initiatieven te nemen waar het gaat om behoud en versterking van hun directe leefomgeving. Soms heeft een initiatief wat steun in de rug nodig, de ene keer in praktische zin, de andere keer financieel, soms met kennis. Wij willen voor dit soort initiatieven een leefbaarheidsbudget ter beschikking stellen waarop een beroep kan worden gedaan. De omvang van het budget is beperkt. Om voor een bijdrage in aanmerking te komen moeten initiatieven voldoen aan nader te bepalen spelregels.

Sport, kunst en cultuur

De gemeente Buren kenmerkt zich door een rijk en bloeiend verenigingsleven. Onze verenigingen met de vele onmisbare vrijwilligers, leveren een grote bijdrage aan de samenhang in onze gemeente. Wij willen (sport)verenigingen faciliteren, stimuleren en uitdagen om zelf met plannen en ideeën te komen. Daarbij moeten we voorkomen dat deze plannen of ideeën op voorhand stranden door het hanteren van allerlei regels. Ook hebben we aandacht voor degenen die door lichamelijke of geestelijke beperkingen niet of onvoldoende aan deze activiteiten kunnen deelnemen.

Initiatieven uit de samenleving kunnen gebruik maken van een leefbaarheidsbudget

De komende jaren wordt samen met de sportverenigingen het beleid voor binnen- en buitensportaccommodaties verder ingevuld. Voor zover mogelijk streven we daarbij naar verzelfstandiging van sportverenigingen en het eventueel overdragen van accommodaties aan verenigingen. Onze stip op de horizon is één overkoepelende organisatie.

Kunst en cultuur zijn niet alleen zaken waar mensen plezier aan beleven, maar dragen ook bij aan het imago van de gemeente Buren en de lokale identiteit. Kunst en cultuur dragen ook bij aan de ontwikkeling van mensen (kinderen). Wij willen het kunst- en cultuuraanbod behouden en ondersteunen nieuwe initiatieven uit de samenleving. Ook hierbij kan het leefbaarheidsbudget een stimulerende rol spelen.

Gezondheid en ontwikkeling

We willen de komende periode nadrukkelijk verder met de in 2015 gekozen strategie om inwoners centraal te stellen bij alles wat de gemeente doet. We willen de dienstverlening vormgeven volgens de uitgangspunten van 'de bedoeling': mensgericht, inwoner staat centraal, minder systemen en bureaucratie, doen wat nodig is en maatwerk leveren.

De rol van de gemeente is die van regisseur, maar ook die van wegwijzer en verbinder.

De mensen die, in welke zin dan ook, hulp nodig hebben, faciliteren we vanuit onze zorg en verantwoordelijkheid voor een sociaal vitale gemeente. We hebben drie jaar ervaring met een bredere verantwoordelijkheid in het sociaal domein. De transitiefase is afgerond. De nieuwe taken zijn belegd, het voorzieningenniveau is gehandhaafd en de zorg is gecontinueerd. De vernieuwing moet nog verder worden ingevuld. De ontwikkelingen staan niet stil. De transformatie in het sociaal domein wordt verder voortgezet.

Huishoudelijke hulp als algemene voorziening vermindert de regeldruk en verbetert de zorg

Bij de organisatie van het sociaal domein kiezen we in de toekomst nadrukkelijk voor maatwerk en dus kerngericht werken. Dat betekent dat de medewerkers van Stib in de kernen te vinden zijn. We richten ons op samenwerking door het betrekken van o.a. de inwoners, het onderwijs, het bedrijfsleven, de zorgaanbieders en de cliëntenorganisaties. Dit past bij de veranderende rol van de gemeente in de samenleving.

De uitdagingen voor de komende jaren zijn onder andere: beschermd wonen, verwarde personen en de vernieuwingen in de jeugdzorg.

Uit onderzoek van de GGD blijkt binnen de gemeente Buren sprake te zijn van sociaaleconomische gezondheidsverschillen. Via preventie wordt de kwaliteit van leven van alle inwoners verbeterd en verwachten we dat er minder zware en specialistische ondersteuning nodig is. Inwoners kunnen zo langer en beter participeren.

Onze inzet op het terrein van preventie richt zich op onder andere gezondheidsbeleid, mantelzorgbeleid, schuldhulpverlening, sportbeleid, minimabeleid en laaggeletterdheid. We bekijken per kern welke preventieve activiteiten nodig en mogelijk zijn. Het resultaat van preventie is niet altijd direct zichtbaar. We accepteren daarbij dat in sommige situaties het voorgaande hogere kosten met zich meebrengt.

Onderwijs

Wij gaan verder met de recent vastgestelde Burense visie op het kind. Kinderen in Buren groeien veilig op, hebben kansen om hun talent binnen hun mogelijkheden te ontplooien en ontwikkelen zich tot gezonde en zelfstandige volwassenen. De visie is uitgangspunt voor het ontwikkelen van programma's voor kinderen maar ook voor het ontwikkelen en huisvesten van kindcentra.

Ontwikkeling houdt niet op bij het basisonderwijs. Wanneer de mogelijkheid zich voordoet willen wij het huisvesten van voortgezet onderwijs faciliteren met behulp van de extra gelden die we dan vanuit het Rijk ontvangen.

Laaggeletterdheid en leesstimulering

Laaggeletterdheid is een probleem binnen de gemeente, helaas is dit een hardnekkig probleem. De huidige voorzieningen staan nog in de kinderschoenen en moeten verder worden uitgebreid. We gaan voor leesstimulering en uitbreiding van bibliotheek uitleenpunten op zoek naar de juiste locaties, waarbij wij het bereiken van kinderen belangrijk vinden. De leesmiddelen moeten dichtbij de mensen worden gebracht op logische en natuurlijke plaatsen. Ook hierbij moet er sprake zijn van maatwerk. Wij vinden belangrijk om bij de realisatie hiervan samen op te trekken met onderwijsbesturen, maatschappelijke partners, dorpshuizen en ondernemers. Dit kan gepaard gaan met eenmalige investeringen vanuit de gemeente.

*Leespunten inrichten
in een school of
dorpshuis maar dat
kan ook bij een
ondernemer.*

Arbeidsparticipatie

Onze lokale ondernemers zijn belangrijk voor de werkgelegenheid in Buren. Door de aantrekkende economie zijn de werkloosheidscijfers verder gedaald. Inwoners die meer moeite of beperkingen ervaren bij het werk helpen we op de arbeidsmarkt door trainingen en ondersteuning bij het zoeken naar werk.

De gemeente geeft het goede voorbeeld door medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te hebben en houden.

Fysieke leefomgeving

Veiligheidsbeleving

Veiligheid vormt de basis om in de gemeente plezierig te wonen, werken en recreëren. Iedere inwoner moet zich, ongeacht leeftijd, geslacht, seksuele geaardheid, religie of etniciteit op elk tijdstip van de dag veilig voelen. Ondanks dat de cijfers al jarenlang een daling laten zien is het gevoel van veiligheid bij de inwoners niet in dezelfde lijn gedaald. Bewoners moeten op de overheid kunnen rekenen als het gaat om het handhaven van veiligheid. Het is daarom belangrijk dat inwoners, politie, justitie, maatschappelijke instellingen en bedrijven samenwerken om de veiligheid in de kernen te vergroten. Het handhaven van openbare orde en veiligheid begint bij het voorkomen van overlast en onveiligheid. Preventieve maatregelen zijn vaak goedkoper en effectiever dan alleen repressie. We werken dan ook consequent met een tweesporenbeleid: preventie waar het kan en repressie waar het moet.

*De 112 WhatsApp
groepen kunnen
blijven rekenen op
onze steun.*

De gemeente zal inwoners, scholen, bedrijven, publieke diensten en instellingen aanspreken op hun bijdrage aan preventie. Wijkinitiatieven ter bestrijding van onveiligheid en vermindering van overlast worden ondersteund.

Preventie en het voorkomen van witwassen van 'criminele middelen' (BIBOB) vormen een onderdeel van het integraal veiligheidsbeleid van onze gemeente. Wij staan voor een integrale aanpak van veiligheid. Hierbij zetten wij nadrukkelijk in op de

bestuurlijke aanpak op het gebied van veiligheid.

Veiligheid heeft ook verbanden met onderwijs, beheer en groenonderhoud, wonen en zorg. Denk hierbij aan schoolroutes, fietspaden, onderhoud van openbare ruimten, huiselijk geweld, voorlichting en communicatie. Inwoners stimuleren wij om actief en preventief bij te dragen aan veiligheid in hun eigen kern. Zij zijn tenslotte de 'ogen en oren' van de buurt.

Wij zien de aanpak van veiligheid als een college brede verantwoordelijkheid. We zoeken aansluiting bij andere beleidsterreinen met onze partners (inwoners, politie, brandweer, woningbouwcorporatie). Bij veiligheid past een open, gestructureerde communicatie en heldere informatieverstrekking naar inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers.

Toezicht en handhaven

Door goede voorlichting en communicatie over de spelregels binnen onze gemeente werken we samen aan een veilige woon-, werk- en leefomgeving. Door toegankelijke voorlichting worden onze inwoners gestimuleerd zich aan de regels te houden. Wel is het noodzakelijk om toe te zien op de naleving van regels door toezicht en handhaving.

*Rekeninghouden met
het seizoen betekent
in de zomer vaker de
groene container
leggen.*

Openbare ruimte

De inzameling van huishoudelijk afval gaat veranderen, naar het zogeheten omgekeerd inzamelen. Hierover is eerder in regionaal verband besloten. Wij zien toe op maximale invloed en betrokkenheid van gemeente en inwoners bij het aanwijzen van inzamelpunten. Daarnaast willen we dat er aandacht komt voor het inspelen op seizoensinvloeden.

De Avri voert in opdracht van de gemeente het groenbeheer uit. Wij bekijken of de knelpunten die onze inwoners ervaren binnen het bestaande contract kunnen worden opgelost.

Aanpak hondenpoep

Hondenpoep is met stip de grote ergernis voor veel inwoners. Wij willen beleid ter voorkoming van overlast door hondenpoep, waarin wordt opgenomen dat voor alle hondenbezitters een opruimplicht geldt. Na heldere communicatie zal er handhavend worden opgetreden.

Digitale infrastructuur

Ook het buitengebied ontwikkelt. Hier is op korte termijn snel internet nodig. Vanuit samenwerking in de regio steunen wij het initiatief voor het aanleggen van een glasvezelnetwerk. We zoeken de samenwerking met aanbieders van bestaande glasvezelnetwerken.

Infrastructuur

Buren is een uitgestrekte plattelandsgemeente met een groot wegennet in eigen beheer. Door de verandering van gebruik (zware vrachtwagens en landbouwverkeer) in combinatie met fietsende scholieren en recreanten moet er gekeken worden naar duurzame en veilige oplossingen.

Door klimaatveranderingen is er druk op riool- en afwateringssystemen. Het is noodzakelijk hier onderzoek naar te doen en deze problematiek samen met onze samenwerkingspartners aan te pakken.

Vervoer en mobiliteit

Door de beperkte openbaar vervoersvoorzieningen is het gebruik hiervan laag. Dit is voor provincie helaas reden om minder op dit beleidsterrein in te zetten. Jammer! Hierdoor wordt ons gebied minder aantrekkelijk voor (nieuwe) inwoners, jeugd en toeristen die afhankelijk zijn van openbaar vervoer. We moeten samenwerken met andere partijen om de huidige structuur te verbeteren, slimme oplossingen in te voeren zoals het aantrekkelijker maken van opstappunten.

Lobby bij de provincie voor beter openbaar vervoer vergroten.

Het bestaande kwaliteitsniveau voor de wegen en bermen wordt voortgezet. In deze bestuursperiode willen wij ons nadrukkelijk richten op de verkeersveiligheid en slimme ontsluitingen voor bedrijven. Ook moeten we naar een herwaardering van het wegenbestand. Dit betekent dat we opties gaan onderzoeken zoals verkeersmaatregelen, afsluiten en afstoten van wegen.

Omgevingswet

Asbest moet 2024 van de daken zijn.

Wij kiezen nadrukkelijk voor vernieuwing: veranderen van buiten naar binnen en geven hiermee ruimte aan inwoners en ondernemers. In deze strategie gaan we voor maximale inwonersparticipatie. Nut en noodzaak van de Omgevingswet worden volledig onderschreven en ook de uitdagingen om daar de eigen werkwijze en cultuur voor te veranderen worden breed gedragen. We onderkennen dat er sprake is van een forse verandering voor de dienstverlening en de wijze

waarop met inwoners en bedrijven wordt omgegaan. De aanpak is vooral gericht op het proces en het bouwen aan het gezamenlijk vertrouwen om deze ingrijpende klus samen te klaren.

Wij onderzoeken op kort termijn wat het voorgaande betekent voor bestuur, organisatie en inwoners. Daarnaast stellen wij de raad voor (eind 2018) om de beleidsuitgangspunten vast te stellen. De rol van de raad is vooral vooraf sturen op trends en ontwikkelingen, kaders stellen en faciliteren.

Duurzaamheid en milieu

Van alle gemeenten in ons land worden forse inspanningen gevraagd om de nationale en internationale afspraken na te komen. We ontwikkelen een integrale visie. Ons uitgangspunt hierbij is om minimaal te voldoen aan het Gelders Energieakkoord. Vooraf gaan we het gesprek aan met inwoners, samenwerkingspartners, maatschappelijke organisaties, ondernemers en de raad om de verschillende ambitierichtingen op te halen en te delen. Op basis hiervan wordt als eerste stap een startnotitie gesteld. De gemeente heeft een voorbeeldfunctie, dit betekent dat op logische momenten ingestoken wordt op verduurzaming van de gemeentelijke eigendommen.

Economie, recreatie en toerisme

De Burense economie is sterk ontwikkeld in het midden- en kleinbedrijf. De recreatieve ondernemers vinden een stevig fundament in het unieke monumentale en culturele erfgoed, het toerisme en de verblijfsrecreatie. Dat maakt Buren tot een aantrekkelijke woon- en werkgemeente in een groene omgeving. De Burense economische agenda en de arbeidsmarktagenda vormen het uitgangspunt voor het economische beleid.

De regionale speerpunten (Economie & Logistiek, Agribusiness, Recreatie & Toerisme) en de verbindingen daartussen sluiten naadloos aan op het karakter van onze gemeente. Deze onderschrijven wij ten volle.

Dit betekent voor de komende bestuursperiode structureel overleg met de ondernemers over de gezamenlijke economische agenda. Daarbij hoort het creëren van een duidelijk en herkenbaar gemeentelijk contactpunt als visitekaartje van de gemeente. Ondernemers krijgen de ruimte om zelf te bepalen wanneer de winkel het beste open kan zijn om de klanten goed te bedienen. Wij willen dat de gemeente initiatieven ondersteunt in haar verbindende en faciliterende rol en in samenhang met de regionale ontwikkelingen.

Bij inkoop is duidelijke aandacht voor lokale ondernemers, duurzaamheid en social return

De vraag naar werklocaties (bedrijventerreinen, kantoren en detailhandel) gaf de voorbije jaren een forse afname te zien. Daarnaast zijn er in regioverband afspraken gemaakt over bedrijventerreinen die moeten leiden tot een gezond evenwicht tussen vraag en aanbod. Dat was en is een complex traject met voor sommige gemeenten flinke (financiële) gevolgen. Voor Buren betekende dit dat een deel van het bedrijventerrein Doejenburg voorlopig on hold is gezet.

*Inzetten op volledige
uitgifte van
Doejenburg 2*

Er zijn weer volop economische ontwikkelingen. Het is nu zaak om de gemeentelijke investeringen terug te verdienen. De doelen die daarbij horen zijn het volledig uitgeven van bedrijventerrein Doejenburg en het nog meer stimuleren en activeren van de uitgifte van bedrijvenkavels. In overleg met de ondernemers zorgen voor aantrekkelijk en goed onderhouden bedrijventerreinen.

Ook het buitengebied ontwikkelt zich in snel tempo. Enerzijds is er sprake van schaalvergroting van bestaande bedrijven, anderzijds vermindert in snel tempo het aantal agrarische bedrijven. De ontwikkelingen in het buitengebied moeten blijvend worden gevolgd en de VAB-regeling hierop afgestemd.

Huisvesting en woningbouw

In 2017 heeft de raad 'bouwen voor behoefte' vastgesteld. Hierbij is duidelijk geworden dat er veel nog te benutten capaciteit voor nieuwbouwwoningen vastligt in vastgestelde bestemmingsplannen. De ruimte voor nieuwe projecten is om die reden tot en met 2025 beperkt. In 2020 gaan we dit beleid evalueren en zo nodig bijstellen.

De inzet van de gemeente voor de komende periode is om het bouwen op de bestaande plannen aan te jagen. Bij de prestatieafspraken met de woningbouwcorporaties zetten wij in op verduurzamen van de bestaande woningvoorraad. Voor de particuliere markt stimuleren wij dit door blijvers- en duurzaamheidsleningen. Bij het voorgaande zijn flexibiliteit (levensloopbestendig) en kwaliteit kernbegrippen.

*Eén keer per 2 jaar de
prestatieafspraken
met de raad
afstemmen*

De huisvestingsproblematiek van arbeidsmigranten vereist vooral een regionale aanpak. Op dat niveau moet afstemming plaatsvinden. Er moet verbinding zijn en blijven met de regionale ontwikkelingen.

Financiën

Wij staan voor een solide financieel beleid. In het Interbestuurlijke Programma zijn er afspraken gemaakt tussen het Rijk en gemeenten. Deze afspraken gaan over onder andere klimaat, vitaal platteland, toekomstbestendig wonen en goed functionerende lokale overheid. De gemeente ontvangt hiervoor extra geld vanuit het Rijk. De invulling van het programma moet nog verder worden vormgegeven. De extra middelen zetten we daarom vanuit het voorzichtigheidsprincipe ten dele in.

De gemeentelijke belastingen worden niet extra verhoogd. Leges mogen maximaal kostendekkend zijn. In principe streven wij naar het afschaffen van de hondenbelasting, op dit moment zien wij hiertoe onvoldoende financiële ruimte.

Tenslotte willen we blijvend aandacht houden voor de ontwikkelingen op het financiële vlak zoals regels vanuit de Belastingdienst en Rijksoverheid. In de bestuursvoorstellen is dit een specifiek aandachtspunt.

Voor de uitvoering van dit akkoord zijn de trends en ontwikkelingen voor de komende jaren opgevraagd in de organisatie. Dit levert onderstaand beeld op. Wij gaan ervan uit dat het nieuwe college dit beeld verwerkt in komende begrotingsvoorstellen. Op het eerste gezicht is het meerjarenperspectief positief. Echter, er zijn ook nog ontwikkelingen niet in het overzicht verwerkt

omdat deze onvoldoende concreet zijn, bijvoorbeeld het rehabiliteren van de wegen, duurzaamheid, huisvesting onderwijs etc. Wij kiezen nadrukkelijk voor het voorzichtigheidsprincipe.

Een zeer recente ontwikkeling betreft extra middelen voor onderwijsachterstanden.

Deze middelen zijn bedoeld voor peuters in de leeftijd tussen 2,5 en 4 jaar met een risico op onderwijsachterstanden. Tot nu toe ontving de gemeente hiervoor geen middelen. Het doel van deze middelen is dat elk kind ongeacht in welke situatie hij of zij opgroeit de kans krijgt om zich optimaal te ontwikkelen.

De voorlopige inschatting is dat de gemeente Buren € 366.000 krijgt. De verwachting is dat de middelen geoormerkt zijn. Gezien de onzekerheid over hoogte en wanneer deze gelden komen is het niet opgenomen in onderstaand overzicht.

	2018	2019	2020	2021	2022
Vastgestelde meerjarenbegroting 2018 - 2021	7	51	104	-1	-1
- Eerste tweemaandelijks rapportage	-68	-41	-41	-41	-41
- Decembercirculaire 2017	45	45	45	45	45
- Maartcirculaire 2018	160	730	1345	1830	2425
Gecorrigeerd meerjarenbegroting 2018 – 2021	144	785	1453	1833	2428
Te nemen maatregelen:					
Wegvallen precariobelasting (verplicht)					-740
Structurele effecten jaarrekening 2017 (excl. sociaal domein)	31	192	207	203	203
VRGZ (Brandweezorgplan en organisatieontwikkeling)	-105	-65	-75	-75	-75
Beheer en onderhoud Tollewaard*	-10	-20	-30	-40	-50
Verzelfstandiging buitensport**	0	-100	-100	-100	-100
Klokhuis tot 1-1-2020 in MJOP***	0	-50	0	0	0
Gecorrigeerd meerjarenbegroting na maatregelen 2018 – 2021	60	742	1455	1821	1666
Reservering IBP****	-75	-460	-1000	-1350	-1350
Organisatieontwikkeling (P&O, financiën en EZ)	0	150	150	50	50
Implementatie Omgevingswet	75	310	360	285	0
Restant of te kort reservering IBP	0	0	-490	-1015	-1300
Gecorrigeerd meerjarenbegroting 2018 – 2021	-15	282	455	471	316

* Wij kiezen ervoor om het beheer en onderhoud van Tollewaard structureel in de begroting op te nemen. Dit sluit bij de algemene methodiek voor de infrastructuur. Hierdoor van 1,25 miljoen vrij ten gunste van de algemene reserve.

** De eerste stappen tot verzelfstandiging van de voetbalverenigingen zijn gezet. Om het beheer en onderhoud over te kunnen dragen aan de verenigingen is een structurele bijdrage noodzakelijk.

*** 't Klokhuis is tot 2020 in het meerjarig onderhoudsprogramma opgenomen. Dit betekent niet vanzelfsprekend dat de 50.000 euro ook moet worden uitgegeven, het betreft een raming voor onderhoud.

**** Vanuit het Rijk ontvangt de gemeente extra gelden voor het Interbestuurlijk Programma. Wij onderscheiden drie opties:

- alles van het geld uit de maartcirculaire in te zetten voor de doelen uit het IBP;
- een deel van het geld uit de maartcirculaire in te zetten voor de doelen uit het IBP;
- niets van het geld uit de maartcirculaire in te zetten voor de doelen uit het IBP.

Wij kiezen bewust voor optie b. Een deel van de doelen is minder van toepassing of al in gang gezet. Voor de overige ontwikkelingen is door de reservering geld beschikbaar.

Voorgestelde portefeuillevverdeling college van burgemeester en wethouders

De heer J.A. de Boer, burgemeester

Openbare orde, veiligheid en bestuur

- Openbare orde en veiligheid
- Gemeenschappelijke regelingen (algemeen- coördinatie)
- Ondernijning en Fraude
- Handhaving APV
- Evenementen
- Brandweer
- Burgerzaken
- Archief
- Ambassadeur van Buren

Bedrijfsvoering

- Juridische zaken
- ICT

De heer G.J. Keller, wethouder en 1^e locoburgemeester

Algemeen

- Sociale veiligheid, veiligheidsbeleving
- Strategische communicatie

Fysieke leefomgeving: beheer en infrastructuur

- Avri (inclusief DVO)
- Riool
- Wegen
- Vervoer en verkeer
- Groen
- Afval
- Vastgoed
- Accommodatiebeleid

Leefbaarheid

- Vrijwilligers
- Burgerinitiatieven
- Voorzieningen (in het kader van leefbaarheid)
- Cultuur
- Sport
- Dierenwelzijn

Bedrijfsvoering

- P&O

Mevrouw S.T. Klein-de Jong, wethouder en 2° locoburgemeester

Economische zaken

- Bedrijventerreinen
- Recreatie en toerisme

Fysieke leefomgeving: ruimtelijke ontwikkeling en wonen

- Omgevingswet
- Ruimtelijke ontwikkelingen, woningbouw en huisvesting
- Projectontwikkeling

Handhaving

- Bouwen
- Milieu
- Vergunningen algemeen

Bedrijfsvoering

- Financiën

De heer D.J. Russchen, wethouder en 3° locoburgemeester

Fysieke leefomgeving: algemeen

- Milieu
- Duurzaamheid

Zorg en ondersteuning

- Wmo
- Jeugdzorg
- Jeugd
- Zorg en (passend) onderwijs
- Gezondheidszorg
- Preventie
- Werk en inkomen
- Arbeidsparticipatie

Leefbaarheid

- Welzijn
- Participatie (o.a. aanpak laaggeletterdheid, leesstimulering)

Bedrijfsvoering

- Dienstverlening

Gemeenschappelijke regelingen (collegeregelingen en raadsregelingen)

1. GR: Regio Rivierenland (AB) – J.A. de Boer
2. GR: Regionaal Archief Rivierenland (AB) – J.A. de Boer
3. GR: Avri (AB) – G.J. Keller
4. GR: GGD Gelderland-Zuid (AB) – D.J. Russchen
5. GR: Veiligheidsregio (AB) – J.A. de Boer
6. GR: Omgevingsdienst Rivierenland (AB/DB) – S.T. Klein-de Jong
7. GR: Recreatieschap Neder-Rijn-Lek-Waal (AB) – S.T. Klein-de Jong
8. GR: Werkzaak Rivierenland (AB) – D.J. Russchen